

skaffenhed, at det næsten er umuligt at faa Mestre til at udlære Lærlinge. Det tror jeg nu, det ærede Medlem har Uret i. Jeg ved ikke, i hvor høj Grad det ærede Medlem beskæftiger sig med den Slags Forhold, men jeg har i hvert Fald en Del dermed at gøre, og jeg har aldrig lagt Mærke til noget saadant Besvær med at skaffe Læremestre, tværtimod har jeg adskillige Steder været Vidne til en ligefrem Hunger efter at antage Lærlinge. Og hvis det ærede Medlem nøjere vil undersøge Forholdene baade før disse Par trange Aar, der har været, og nu, vil han erfare, at Tilbudet af Lærlinge aldeles ikke kan dække Efterspørgselen. Og denne Kalamitet skyldes den daarlige Lærlingelov. Som Forholdene er i Øjeblikket, er det umuligt for en almindelig Arbejder i vor By at lade en Dreng gaa i Lære i hele 5 Aar for et ganske minimalt Vederlag. Jeg ved jo nok, at det ærede Medlem Hr. Vesterager forleden Dag tvivlede paa, at der var Arbejdere og Haandværkere i København, der stod med Lønninger paa 50—60 Kr. om Ugen. Han fik intet Svar derpaa, og jeg skal for mit Vedkommende ogsaa lade ham blive i sin Tvivl. Forholdet er nemlig det, at hvis man modsiges en saadan Paastand, vil det bare blive benyttet under kommende Lønforhandlinger til i andre Fag, hvor Lønnen muligvis skulde være højere, at sige: Ja, men naar den og den kan leve af den lille Løn, maa I ogsaa kunne gøre det. Saaledes ræsonneres og handles der jo bestandig fra de Folks Side, der staar som Medlemmer af Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening. Jeg skal altsaa lade det ærede Medlem blive i sin Tvivl, men jeg kan forsikre ham om, at der i denne By og i vort hele Land er adskillige Arbejdere og Haandværkere, ja, smaa næringsdrivende, der sidder meget haardt i det og har ondt ved at slaa sig igennem, og som aldeles ikke er i Stand til at paatage sig den Byrde, der følger med at holde en Dreng i Lære i 5 Aar, saa godt som uden Vederlag. Den Maade, den danske Arbejderstand er blevet behandlet paa efter Krigen og i de trange Aar, der har været, har vi jo alle sammen været Vidne til. Den første Taler i Dag — jeg tror, det var det ærede Medlem Hr. Axel Møller —, som talte noget om de stovte Sømænd, der havde ladet deres Liv for Danmark i Krigens

haarde Tider, og lod mange smukke Ord falde om disse Folk, sagde, at deres efterladte havde de private taget sig af paa en god Maade, og opfordrede Staten til at gøre noget lignende. Jeg vil nu ikke opfordre Staten til netop at belønne paa akkurat samme Maade, som de private har gjort, for det er muligt, at de har givet de efterladte af de Søfolk, der blev derude, en Nødskilling, men det er i alt Fald givet, at saa snart Krigen var forbi — ja, De ved, paa hvilken Maade Dampskibsselskaberne fik Millionerne til at svinde —, belønnede de derefter de samme Folk, som havde povet deres Trøje i Krigens haarde Tid, og som man nu omtaler med alle disse kønne Ord, med at give dem en saa ussel Løn, at deres Familier omkring i Havnestæderne omtrent maatte gaa rundt og tigge. Det er den Maade, de private lønnede de Folk paa, som havde povet deres Trøje i den haarde Tid, og jeg vil i alt Fald ikke opfordre den højt-ærede Erhvervsminister til at stille Forslag om en lignende Belønning.

Men for at komme tilbage til Lærlinge-forholdet: hvis de nuværende Tilstande vedbliver, vil vi om nogle Aar være i den Kamalitet, at der faktisk er for faa faglærte Arbejdere i adskillige Fag, medens der vil være et stort Overskud af ikke-faglærte, og at dette i høj Grad vil skade vort Lands Erhvervsliv, skade os i Konkurrencen med Udlandet, kan vel enhver se. Man har et godt Eksempel paa, hvorledes man ved Uforudseenhed kan skade et helt Erhverv, i Bygningsindustrien. Ærede Medlemmer ved, at man klager i Øjeblikket over, at der er for faa Bygningshaandværkere, men man glemmer at fortælle, at Aarsagen er den, at Bankerne for en 12—14 Aar siden konsekvent standsede alt Byggeri, fordi de mente, det betalte sig bedre at sjakre med Lejlighederne end at hjælpe til at opføre Bygninger. Dette havde naturligvis til Følge en stor Afgang fra og ingen Tilgang til disse Fag, og man kan nu ikke fra i Dag til i Morgen skabe tilstrækkelig Arbejdskraft i et Fag blot ved et Pennestrøg. Som sagt, jeg advarer imod at komme ind i en saadan Kalamitet, og jeg tror, alle gode Borgere i dette Land vil være enige med mig. For det første maa der sikres Lærlingene en saadan Løn i Læretiden, at deres Fædre eller Mødre er i Stand til at holde dem i